E szám ára 2 K.

I. évfolyam. Pápa, 1920 december 10. 28. szám.

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Egyesült, nemzeti, keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15. Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 80 K, félévre 40 K, negyedévre 20 K, egy hóra 8 K. Egyes szám ára 1 K.

Ideigl. felelős szerkesztő: ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

Hogy, hogy nem, de a zsidók az utóbbi néhány hét alatt ismét kezdenek előtérbe nyomulni. Lapjaik közül a szájasabbak, a vakmeröbbek úgy a sorok között már adogatják be a hiszékeny népnek, hogy zsidók nélkül Magyarországon nincs semmi s az ő eszes munkájuk nélkül az ország veszve volna: közlekedés, forgalom, fürdői élet s minden képzelhető életnyilvánulás az országban pusztulásnak indulna zsidó nélkül. Vannak — sajnos — egyszerű, naiv lelkek, kik a zsidó hazugságoknak felülnek és hitelt adnak, mi azonban különösnek találnók azt, ha való volna az, hogy ezer esztendeig, ezer kemény megpróbáltatás és veszedelem között megéltünk, s a második ezerév küszöbén egy örökre züllésnek indult népfaj segedelmére szorulnánk. Az azonban való igaz, hogy nálunk Magyarországon rövid ötven esztendő alatt, amióta a szerencsétlen emancipáció nyakunkra ültette a zsidót, itt hiába keres keresztény ember vasuton egy nyugalmas helyet, vagy valamely fürdőhelyen egy félreeső magányt, ahol magában, vagy a hozzá hasonlók társaságában szórakozást, illetve pihenést lelne; ilyet nem talál sehol, mert mindenhova beférközik a zsidó tolakodás és kérkedés s mindenhova behatol a zsidó felháborító, arcátlan lárma s az embert lépten-nyomon zugolódásra és káromlásra késztetik. Nem is olyan régen még kissé meghunyászkodtak. Most már napról-napra szemtelenebbek kezdenek lenni.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

A görög királyság.

Bécs. Az angol lapok esti jelentése szerint azt irják, hogy a görög kormány hosszabb távirattal fordul Konstantin királyhoz, melyben arra kérik a királyt, hogy a trónörökös javára mondjon le a trónról.

A csehek népámítása.

A ruthén vissza akar térni Magyarországhoz.

Budapest. A genfi népszövetség legutóbbi tanácsa úgy határozott, hogy a titkári hivatal gyűjtse össze és terjessze a tanács elé azokat az értesítéseket, amelyeket a kárpátaljai ruthén terület megszerzésére vonatkozólag kaptak. A határozattal kapcsolatban ki kell emelni, hogy az semmiképp sem függ össze azzal az igérettel, melyet a legfőbb tanács Millerand elé terjesztett. Az egyik szlovák lap azt irja, hogy el kell követni minden lehetőt, hogy a ruthén nép kivánsága teljesüljön. A ruthén nép közvetlen fellépésével bizonyítja azt, hogy vissza akar térni Magyarországhoz. A csehek mindent elkövetnek, hogy e tekintetben tévedésbe ejtsék a népszövetséget. Benes ma egy interjuban kijelentette, hogy ruthén kérdés nincs. A ruthén nép nagyon meg van elégedve a cseh uralommal és nem tesz a cseh közigazgatásra panaszt. Benes kijelentette még azt is, hogy a ruthén vidék inkább terhére van Csehországnak, amely nagy civilizáló munkát fejt ki a ruthének között.

Magyarország és a népszövetség.

Budapest. A M. T. I. jelenti: A bécsi lapok magyar forrás után azt hiresztelik, hogy a népszövetség Magyarországnak a népszövetségbe való felvételével foglalkozik. Ez azonban nem felel meg a valóságnak, mert az a tény, hogy Magyarország nem is kérte még eddig a szövetségbe való felvételét.

Cseh pimaszkodás.

Bécs. Dr. *Gyapai* ügyvédet hazaárulás miatt letartóztatták. Feljelentés folytán letartóztattak még hat lévai polgárt is, akiket a rendőrség a fogházba vitt át. A letartóztatottakat véresre verték, hogy belőlük vallomást csikarjanak ki. Egy hét mulva dr. *Gyapait* és hat társát hirtelen szabadon bocsátották.

A görög nép a király visszahivása mellett döntött.

Vasárnap volt a népszavazás Görögországban. A nép csaknem egyhangulag Konstantin király visszatérése mellett szavazott. Csak Kréta-szigetén, Kisázsiában szavazott kis többség a monarchia ellen. Venizelosz hivei tartózkodtak a szavazástól. A szavazásban testületileg résztvett a katonaság, tisztek és altisztek vezetésével. A szavazás előestéjén óriási tüntető menet vonult végig az utcákon, Konstantin király visszatérése mellett tüntetve. Ezrekre menő tömeg görög és szövetséges zászlók alatt a Konstantin-térről az Alkotmány-térre vonult. A menet élén Konstantin király arcképét vitték. Legközelebb maga a király is Athénbe érkezik.

Független, nemzeti királyság.

A nemzetgyülésbe, mint egy keletkező lavinát, mely zúz, tör, rombol mindent, ami utjába akad, — fegyelmet, pártegységet, összetartást; gátat vet az épitő, az alkotó munkának; háttérbe szoritja a fontos, életbevágó, a nemzet létét érintő kérdések megoldását; — beledobták a királykérdés problémáját. Pedig vannak ez idő szerint, ennél a kérdésnél sokkal fontosabb, égetően, veszetten fontosabb kérdéseink: a gazdasági pangás, a haldokló ipar és kereskedelem; valutánk értéktelensége; a nyomorral, inséggel küzdő polgárság helyzete stb. stb. Ezek elsőrangu életkérdések és ez időszerint fontosabbak, mint a királyság kérdésének a megoldása. Erre van hivatva elsősorban a nemzetgyülés és nem pedig annak a kérdésnek a feszegetésére, hogy vajjon az 1723. évi I.—II. törvénycikkek: az u. n. pragmatika sanctio érvényben van-e, vagy sem és ennek kapcsán a magyar trón betöltésének elvi és személyi kérdése, mely kérdés eldöntésére a nemzetgyülés a választások alkalmával megbizatást sem kapott. Nincs joga a nemzetgyülésnek erről a kérdésről, még elvben sem döntést provokálni, annál kevésbbé személyi tekintetekben határozott álláspontot elfoglalni, a nemzet újabb megkérdezése nélkül.

Ezt a kérdést majd akkor kell elővenni, ha már külő- és belpolitikánk kellőleg konszolidálódott és elő lett eme fontos kérdés megoldására készítve, mert hisz ennek eldöntése hosszu századokra szabhat irányt, úgy külő-, mint belpolitikánknak. Ezt a kérdést pillanatnyilag — a nemzet belső békéjének, rendjének veszélyeztetése nélkül — megoldani nem lehet. Ezt a kérdést csak alapos jogászi és közjogi tanulmány, az alkotmány megfelelő reviziójának elkészítése után majd egy új országgyülés — vagy nevezzük bárminek — lesz hivatva eldönteni.

A nemzet többsége — nem szivesen bár —, de beletörődött, hogy a magyar trón — mely az összes jog és hatalom megtestesülését képviseli — egy rövid ideig még betöltetlenül álljon, addig, mig az ehhez szükséges kérdések és feltételek teljesen tisztáztatnak. Mérsékelte

a fájó, bántó nemzeti öntudatot, melyet a királyi szék gazdátlansága miatt érezett, nem mutatta nyiltan türelmetlenségét, nem követelte a nemzetgyüléstől a király kérdésben a döntő szót. Mégis előrángatták ezt a kérdést! Mi volt a cél? Megmondom, a párt, a parlamenti egység (?) megbontása, a munkaképesség megakasztása s a kormány szétugrasztása és hogy a keletkező káoszban egyesek elérhessék leplezett és várvavárt céljaikat. Mert vajjon másképp elképzelhető-e, hogy a nemzeti közvélemény akaratának megállapítása, a nép vágyának meghallgatása álláspontjának e kérdésbeni ismerete nélkül történhessék döntés a király kérdésben?

„Alea iacta est" ki van lőve a nyil, vaj' ki tudja hol áll meg? Megbolygatták a nép lelkében a királyi trón mielőbbi betöltése iránti vágyat, idő előtt. Most keressenek ellenszert, mely e vágyat kellő mérsékletre szállítja, az egyre hangosabb türelmetlenséget, türelemmé varázsolja és meggyőzi a magyar népet arról, hogy a királykérdés problémájának megoldásához előbb törvényes alakra és megfelelő formaságokra van szükség, és csak azután lehet elvi és személyi kérdésekben határozni.

Mi a magyar nép nagy összességének *a független, magyar nemzeti királyság* iránt megnyilvánuló jogos óhaját tesszük magunkévá. A pragmatika sanctiót alapszerződésnek — mint azt az 1867: XII. t.-c. tévesen nevezi — el nem ismerjük, hanem azt az 1900: XXIV. t.-c. alapján magyar birodalmi törvénynek tekintjük és így mint törvényt, a szokásos formaságok között, megváltoztathatónak, hatályon kivül helyezhetőnek tartjuk.

E kérdés további fejtegetésével ez időszerint nem kivánunk foglalkozni. De ismerve népünk hangulatát, már most és itt jelezzük, hogy *a független, magyar nemzeti királyság* eszméje s az erre predesztinált személyiség mellett, hiveink támogató bizalmával az utolsó lehelletig küzdeni fogunk: Addig is, mig eljövend a tettek ideje, bizva népünk önfegyelmezettségében, azon hitünknek adunk kifejezést, hogy nincs messze az idők teljessége, midőn a hűséges magyar nép egy fenséges főn látja majd ragyogni teljes pompájában Szent István glóriás koronáját.

D.

Mindenféle lőtt vadért
a legmagasabb árat
a Magyar Vadkiviteli Vállalat Rt.
Budapest, Hűtőház — fizeti.
Mielőtt tehát vadját eladja, árajánlatért tessék a vállalat dunántúli képviselőjéhez: **Rózsa Sándor** úrhoz, **Pápa, Eötvös-utca 6.** fordúlni. —
A vadászathoz szükséges *töltényeket* gyári árban beszerezzük.
Telefon: József 18-61.
Sürgönycim: **Rózsa Sándor, Pápa.**

Rupert Rezső a Somlóvidéki Uj (?) Barázdáról és támadásairól.

Ez a lap november 27-iki számában nemcsak lapunkat, hanem *Rupert* Rezsőt, a Somlóvidék képviselőjét is megtámadta, megirván benne valami *Günther* Ferenc nevű, nem is nagyon előkelő idegen, hogy a „Hangyát" egy devecseri értekezleten támadta és egyuttal azt az állitást is megkockáztatja vele szemben, hogy az alkotásokban eddig nem igen vett részt a képviselő, kiről tudva levő, hogy a parlament legszorgalmasabb tagjai közé tartozik.

Munkatársunk megkérdezte Rupert Rezsőt, a gyanus lapocska mibenlétéről és támadásairól. A képviselő úr a következő nyilatkozatot tette:

A „Somlóvidéki Uj Barázda" cimében majmolása pártunk országos lapjának: az „Uj Barázdának", mely minden értelem nélkül nevezi magát „Uj"-nak, mert hiszen a „Somlóvidéken" nincs és nem is volt régi Barázda. Nem tudja, hogy a budapesti „Uj Barázda" csak azért „Uj", mert a régi „Barázdának", mely ma is létezik, kisarjadása. Ettől eltekintve is, álruhát visel jogosulatlanul ez a kis törzszülött. Szürt akaszt magára, holott izig-vérig a zsentrik lapja. Szürének szine alatt akart beosonni a nép lelkébe, hogy mint a pártunkba Budapesten magukat becsempésző zsentrik, azért legyen „kisgazda" lap, hogy a kisgazda érdekek ellen annál eredményesebben küzdhessen.

Budapesti barátaik biztatására, a devecservidéki zsentrik, volt ellenfeleim, kiket Isten és a nép segitségével a választásokon legyőztem, „alapitották" ellenem ezt a kis lapocskát. Az „alapitás" körül Budapesten is mozogtak a kisgazda urak, mert bár lapot minden áron akartak, szerették volna, ha ahhoz felülről is segitséget kapnak. Próbálkoztak fent a kisgazdaminiszteriumban is, a pártirodában is, de ott értésükre adták, hogy sem a *Dunántúli Hazánk*, sem a „Dunántúli Egyetértés", sem Rupert számára nincs még csak erkölcsi segitség sem.

Igy lett ujságjukból csak társadalmi stb. lap, melynek politizálnia nem is volna szabad. Fő célja ennek a lapnak, az ellenem való „dolgozás" s a talaj előkészitése a jövő választásokra *Magyar* Károly vagy esetleg a kis *Jókai Ihász* Miklós részére, ki mindenkép súlyt helyez arra, hogy ő a magyar nép számára törvényeket hozhasson. Néhány reakciós újság mostanában erősen támadott. Azt hitték ezek az urak az ő lőrinte-pusztai és kiskamondi látókörükkel, hogy elérkezett az ideje annak, hogy most már ők is hozzám nyuljanak és hozzá nyuljanak mindenkihez, aki a zsentri kaszinók rendje helyett, a polgár milliók magyarországát akarja, mely örökre lehetetlenné fogja tenni úgy a csőcselék diktatúráját, mint a plutokráciát. „Zsentri támad, zsentri bánja!" a magyar nép, melyet egyelőre talán sikerült népies köpönyegükkel megtéveszteni, csakhamar észre fogja venni az ámitást, amint én és barátaim már régen észrevettük. Egynéhány *Jókai* és *Magyar*-féle kis mágnásnak sikerült közénk ott *Budapesten* befurakodnia, s mi sem természetesebb, minthogy ezek a „kisgazda képviselők" voltak legádázabb ellenségeink, mert a kisgazdaszürt arra használták, hogy az igazi földreform megvalósitását megakadályozzák, melyet talán még a mágnások miatt is jobban meg lehetett volna csinálni. Ovék az az érdem is, hogy a gabonarendelet olyan, amilyen: vagyis átkozottul rossz, mert pl. az igazi kisgazdaképviselők azt monták, hogy tessék 20—25 holdig keveset kivetni, odaadjuk azt akár ingyen is, az ország éhező népének, csak végre már a megmaradó pár mázsa termésünkkel szabadon rendelkezhessünk; de tessék a több száz és több ezer holdasokat a köz javára fokozatosan nagyobb áldozatokra szoritani, hiszen mindig azzal kérkedik a közép- és nagybirtok, hogy reájuk azért van szükség, mert ők látják el az országot. Lássuk tehát! Különben is illik, hogy ha a kisemberek áldozatra készek, akkor a nagyvagyonu emberek, a haza végszükségében még fokozottabb mértékben vegyék ki részüket az áldozatokból. Lássunk végre egy egy uj *Széchenyi* Istvánt, aki jószágainak egy évi termését felajánlja a haza oltárára, ami ma annál inkább dicső tett volna, mert a keresztény nép éhezik, s ha meg nem mentjük, nem lesz semmi a keresztény Magyarországból.

A közép- és nagybirtok nem állt kötélnek; ellenben már az első rendeletet, mely mégis csak engedett valami kis mozgást a kisföldmiveseknek, szétrugta s mondván, hogy ő tönkrejutás nélkül nem birja az ellátást, s odáig juttatta a dolgot, hogy az egész termés zár alá került.

Ez a *Magyarék* és *Jókaiék* elvbarátainak politikája s ezért kisgazdalap a „Somlóvidéki Uj és egyuttal régi Barázda is", hogy ő is mindent megtegyen a földmives nép ellen s azok ellen, akik ennek a népnek hűséges barátai.

Csak kapóra jön, hogy győzelmemért is haragusznak rám a lap urai. A kis *Jókai-Ihász* Miklós, kiről nem tudom megérteni, miért akar mindenáron éppen politikus lenni, a választások előtt eljött hozzám, hogy támogatásomat, mint a vázsonyi kerület képviselőjelöltje megnyerje. Megmondtam neki, hogy nem támogathatom, mert nagyon fiatal. Tudja, hogy mindig annak fogom tartani, s így érthető, ha nem is sejtvén, hogy menynyire elhamarkodta a dolgot, próbálkozik ellenem, az az valami idegenből ideszakadt, bérbevett tollal, csak próbálkoztat, mert nagyon jól tudja, hogy magának nem lesz tanácsos velem összeakasztani a tengelyt.

Ami magát a *Hangya-ügyet* illeti, csakugyan nyilatkoztam róla *halottak* napján devecseri barátaim körében. Beszéltem arról, hogy a földmives nép szervezeteit veszedelem fenyegeti. A *„Move"* és az *„Ébredők"* mozgalmai megint Budapestet akarják a vidék felett úrrá tenni; a vidék tehát ne álljon kötélnek, különösen a földmives nép ne adja fel a maga önálló szervezetét, mert mi sem volna kedvesebb holmi városi mozgalmaknak, mint ez. Intettem népemet, hogy különösen ne pártoljon semmiféle „Move" szövetkezetet, mert ez csak egyes hatalomhesek érdeke volna. Azt mondtam, elég nekünk a „Hangya", ez a földmives nép igazi szövetkezete, ha csak a nép maga jobbat nem tud csinálni. A „Hangya"

ellen — mondottam — legfeljebb az iparosok és kereskedők tehetnek kifogást, mert ha keresztények, ha nem keresztények, azzal, hogy ipari cikkeket is tart, konkurrenciát csinál nekik s így esetleg kisiparunk fejlődését gátolja; pedig az volna a helyes, ha a kisgazdával testvér kisiparos családok is sokasodnának és erősödnének, mert a nemzetnek sok boldog és független exisztenciára van szüksége és nem első sorban nagy tőkecsoportokra, még ha azok keresztények is. Ezt — mondottam — a „Hangya" is be fogja látni és ahol nem lesz rá szükség, nem fog ráfeküdni a keresztény iparosokra és kereskedőkre. A Hangyát azért is pártolnunk kell, mert pártpolitikánkra is áldoz, csak így tudja pártunk ellensúlyozni azokat a milliókat, amit a városi pártok más oldalról választásokra kapnak. A Hangya támogatja lapjainkat is, mert nekünk nincs hozzá anyagi erőnk. Megemlítettem, hogy a választásokon sok kerületben pénz kellett s talán megemlítettem a nagykátai mandátumot, büszkélkedve azzal, hogy lám a devecseri mandátumra nem kellett pénz, mert más nép lakik a Somló alatt. Természetesen sajnálkoztam azon, hogy néhol nem megy a dolog pénz nélkül, mert akkor a nagytőke hatalmába kerül a politika és ez veszedelmes volna, még ha a Hangya volna is ez a nagytőke.

Egyébként a *Günther*-féle támadás csak bekapcsolódik abba a rágalomhadjáratba, melyet ellenem a reakciós zsentrik, kiknek ősei Győrből és Schwechat alól megfutottak, hónapok óta folytatnak, szemforgatva panaszkodván amiatt, hogy én a nemzeti hadsereget támadom, holott az fáj nekik, hogy őseiket a parlamentben folyton szemükre vetem. Támadom őket és sokszor mondottam a szemükbe, hogy ha igazán *keresztény* Magyarországot akarnának, akkor olcsóbban adnák a gabonát és a fát a keresztény népnek, mint a zsidóknak, hiszen a száz és ezer holdasok megtehetnék ezt. A földreformnál is figyelmeztettem őket, hogy ha *keresztény* Magyarországot akarnak, ám könnyítsék meg, hogy a föld a földmives nép kezére jusson, mert akkor igazán keresztény lesz az ország.

Kikeltem a gyilkosságok ellen is, mely a keresztény erkölcs ellen van és csak arra jók, hogy a világ gazdasági erejét ellenünk ingereljék s pénzünk értéke, melyet a külföld szab meg, napról napra alább szálljon. Ez azt jelenti, hogy az állam is, az egyesek is, mindent drágábban lévén kénytelenek beszerezni, rengeteg veszteségünk van, s rengeteg adót kell fizetnünk, mert hiszen csak természetes, hogy ha pénzünk, melyért külföldről szenet, petróleumot, benzint, fát, ruhát, bőrt, gépeket stb., stb. kell vásárolnunk, kétszer annyit érne és érhetne, mint ér, fele annyi volna a kiadásunk és évi államterhünk sem volna 20 milliard, hanem talán csak 10 milliárd, melyet valóban megfizetünk, szintén tulontúl elég.

Küzdök kezdettől fogva a nép adóterhe ellen, s erre tehetetlenségében a reakciós sajtónak nincs más válasza, mint ami szokott lenni, hogy bizonyosan megfizettek a zsidók . . . Jellemző, hogy mikor erre tiltakozást és cáfolatot akartam közzétenni, a cenzura ezt megakadályozta. Ez a keresztény politika! És az is keresztény politika — úgy látszik —, hogy azt a mosolyogni valót iratták rólam ezek a szennylapok — akár csak az Önök lapvezéréről *Zsilavy* Sándorról, ki annak idején nem egyszer játszott életével kisded játékot, azért a politikáért, melyet most Magyarék jobban akarnak csinálni —, hogy vörös voltam.

Igen-igen, vörös posztók vagyunk az újra hatalomra törekvő zsentrik szemében.

Még csak *Günther* Ferencről pár szót. Ez az ember a devecseri járási gazda- (helyesen zsentri-) szövetség titkára, aki állítólag a földmives nép érdekeit lenne köteles szivén viselni, neki ment Oroszi község érdemes birójának, *Pap* Jánosnak, és ez kikap a tisztelt idegen úrtól, mert kisgazda vezérnek akar megmaradni és nem dől be *Magyar* Károlynak és *Jókai*nak, mint „kisgazdák"-nak.

Ez az úr, előttem tisztelettel hajlongva jelen volt az értekezleten ott, mikor a „Hangyá"-ról beszéltem. Akkor még nyilván nem tudhatta ez a professzionista rágalmazó, hogy mi is az ő meggyőződése, beszédem befejeztével áradozó szavakkal ünnepelt, mint a nép igaz barátját; csak gratulálhat — úgymond — a somlóvidéki népnek, hogy képviselőjét ilyen szerencsésen választotta meg. Még ez sem volt elég. Még rám is licitált. Méltatlankodva beszélt arról, hogy minek az Estérházy „Tamáskának" az a nagy darab föld itt Devecserben stb. Most meg uszításra belém harap. *Ember az ilyen?*

Hát hogy is állunk?

Valami *Günther* nevü hoppon maradt ispán szülőföldemen, Somlóvidékén, fölcsapott lapszerkesztőnek s lapjának első számát megküldötte nekünk is abban a reményben, hogy cserevisszonyba lépünk vele. Amikor láttam, kik szerkesztik, éltem a gyanuval, hogy a lapjukban kitüzött cégér alatt *hamis portékát* árulnak. Kiadóhivatali vezetőm unszolására, hogy jó volna cserevisszonyba lépni velük, csak annyit válaszoltam: „Nem! Még várjunk!" Nem soká kellett várnunk. Megjött a második szám, de ezt már nem ők juttatták el hozzánk, hanem Szövetségünk egyik elnöke küldte be, felháborodva az *„akarnok"* ispán úr pökhendiségén.

Gyanum tehát nem csalt. Hamar bemutatkozott Günther úr nemcsak nekünk, hanem a derék orosziaknak is, akik menten utilaput kötöttek a talpa alá. A szellemi szegénység, — amely a lap első példányából valósággal *kiabált* felém — csakugyan nem birt többet produkálni, mert a második számban már — egyéb szellemi anyag hiányában — nagy garral nekirugaszkodott a „Keresztény Kisgazda és Földmives Szövetség"-nek, *Rupert* Rezső dr. nemzetgyülési képviselőnek, *Papp* János oroszi kisgazdának és nekem. Sem időm, sem kedvem nincs hozzá, hogy ilyen misz-masz kis hőbölygésekkel kimerítően foglalkozzam. Annyit azonban mégis meg kell jegyeznem, hogy az a *„vörös gombot"* viselő, már a Károlyi-forradalom alatt hol gyalog, hol kocsin, éjjel-nappal, hidegben, fagyban járta a vidéket, szervezte a keresztény kisgazdákat a vörös áradat ellen, amiért már akkor — tehát a kommunizmus előtt — családjával együtt menekülnie kellett. Szülőföldem adott menhelyet. Akkor még alig néhányan voltunk! Uram Isten! Hol lehettek akkor ezek a Günther-féle *ujdonsült apostolok?* Egy részük félve, fogvacogva, gyáván meghuzódott a sarokban, a másik pedig — sajnos ezek voltak többségben — hozzádörgölődött Károlyi bőzt, kloákát terjesztő husosfazekához. Akkor nem mondta senki, hogy *olyannal foglalkozom, amihez nem értek!* Mikor a saját bőrük megmentéséről volt szó, nagyon is értettem hozzá. Sőt annyira elismerték ezt azok az urak, akiket velem együtt túszságom után a kommunisták letartóztattak (ekkor már másodizben), hogy azzal „kedveskedtek", hogy azt „megértik", amiért engem elfogtak, de hogy őket miért tartóztatták le, az megfoghatatlan előttük. Pedig ha ezek az urak csak felét tették volna annak, ami miatt azután megérthették volna, hogy a kommunisták miért tartóztatták le őket, akkor talán nem jutottunk volna fogságba és talán . . . talán megmenthettük volna szegény nemzetünket a gyalázattól, a rablók uralmától. Merre kalandoztak akkor Güntherék? Nem a husosfazék körül ólálkodtak?

Én ezekért az elvekért, melyeket lapom elé és a Szövetség elé tüztem, megszenvedtem, nemcsak magam, hanem családom is, sőt egyedül Istennek köszönhetem, hogy életemmel nem pecsételtem azt meg; büszkén, felemelt fejjel hirdetem tehát azokat, ha tetszik, ha nem a Günther-féle ispánoknak. A „keresztény" szó bántja a szemét és sír azon, hogy embereink *a zsidók ellen izgatnak.* Hát hadd bántsa! Nem bánom, ha belevakul is, de azért az ön szeretett és féltett *Böhm, Kollin* és *Széphegyi* zsidai alól is kirántjuk a deszkát, ha még úgy prüszkölnek is tőle *Günther urék.*

Nem engedjük azzal a maszlaggal a zsidók kezére játszani kisgazdáinkat, hogy *„zsidó kisgazdák"* nincsenek, minek tehát a *„keresztény"* szó a Kisgazda Szövetség elé? *Hát így állunk?* Ez fáj tulajdonképen? Először is találunk ilyeneket is. Ha el mer jönni, mutatok. Ezért mentették fel a háboru alatt. De ha nem volnának is, akkor is odatennénk, nehogy eszébe jusson a zsidóknak és az önfajta zsidókeresztényeknek oda betolakodni, hogy újból *falnak állíthassák jóravaló kisgazdáinkat.* Az igaz, nincsenek sokan a zsidó kisgazdák — hála Isten —, de annál többen vannak a zsidó nagygazdák és nagybérlők önök között. Nehogy ezek olyan vakmerőségre vetemedjenek, hogy bedughassák legalább a pajeszukat a keresztény magyar kisgazdák szervezetébe. Végül azért is odatennénk, nehogy az ilyen *Günther*-féle megtántorodott keresztényeknek és zsidó társainak azt kelljen mondani: *„ott kinn tágasabb!"*

Lássa, az oroszi *Papp* János sem mondta volna ezt önnek, ha nem azzal kezdi, hogy lepocskondiázza nemzetgyülési képviselőjüket és lekicsinyli a *„Keresztény"* Kisgazdák- és Földmivesek Szövetségét, amely a *„Hangyának"* egyáltalában nem riválisa. Csakhogy evés köznagyon megjöhetett az ispán úr étvágya és azt hitte, hogy ha a *„Hangya"* nevét kiejti a száján, a hallgatóság azonnal hasravágódik. Ha csalódott, magára vessen. Mi sokkal jobb terjesztői vagyunk a „Hangyá"-nak, mint önök, mert fizetés nélkül, ingyen állunk e nemes intézmény szolgálatára. Pökhendiséggel ma már a szoba küszöbén túl nem mehetünk.

Azokra a hülyeségekre pedig, hogy mi azt hirdetjük, hogy *„a mostani társadalmi osztályok rabolnak, fosztogatnak, tisztán a nép keresetéből élnek"*, továbbá, hogy *„nem termelünk, nem vetünk, csak annyit, amennyi a saját szükségletünkre kell"*, és hogy *„tömörülni kell a pantallós emberek ellen és a gabonadrakat emelni"*: nincs mit válaszolnunk. Ezek olyan gaz rágal-

mak, amelyekkel méltóságunkon alulinak tartjuk foglalkozni. Ez csak olyan gyáva firkoncnak a tollából kerülhet ki, aki förmedvénye alá még a nevét sem meri odairni. Ne féltsék önök a a kisgazdát! Eddig sem káposztát, hagymát, cirokot termelt, sem ugaron nem hagyta a földjét! Ha eljön a tavasz első csalogató pacsirtája, istenkisértésnek tartaná, ha egy ásónyomot is üresen hagyna.

Hogy pedig a zsidó pantallót poroljuk, azon hullassa csak tovább krokodil könnyeit. Bennünket meg nem indít, az meg nem téveszt, sem az oroszi Papp Jánosokat, bármint dühöng is érte. A „Keresztény Kisgazda- és Földmives Szövetség" is rendületlenül megy kitüzött célja felé, amelynek végső koronája a boldog *keresztény Magyarország* és benne a keresztény társadalmi osztályok békéje, kölcsönös megbecsülése, szeretete.

Most pedig, hogy jobban vakaródhassanak és hogy *Papp* János egyedül ne maradjon, hallgassák meg mit ir Zala megyéből Döbör Sándor elnök. „Ismételten örömmel jelentjük, a Szövetségbe belépett 22 tag, ami nagyon örvendetes a mi kis községünkre nézvest, hogy ily összetartásban vagyunk. Kivánjuk a szövetség vezetőinek a kitartást, áldásos munkáikban támogatni fogjuk őket."

Kitartunk, kedves Sándor bácsi, ha Güntherék megpukkadnak is!

Zsilavy Sándor.

A földbirtokreform.

Múlt számunkban megszakitottuk ismertetésünket. Folytatjuk a jogosultság megállapitásával.

Közszolgálati alkalmazottak, kisiparosok és ipari munkások.

Úgy a közszolgálati alkalmazottak, mint a kisiparosok és ipari munkások családonkint kaphatnak 1 kat. hold földet.

Nyugdíjjal, végkielégitéssel elbocsájtott közszolgálati alkalmazottak és hivatásos katonák.

Mindazok a közszolgálati alkalmazottak, vagy hivatásos katonák, akiket önhibájukon kivül nyugdíjba küldtek vagy végkielégitéssel bocsájtottak el, amennyiben földjük nincs, a végkielégitési, illetve nyugdíjmegállapitási tőkének megfelelően törpe- vagy kisbirtokra tarthatnak igényt.

Községek közlegelője.

Gondoskodás történt egyik legégetőbb kérdés megoldásáról, a *közlegelők* létesitéséről is. Községek és kisbirtokosságok közös legelő alakitására és a meglevő közös legelő nagyobbitására megfelelő területet vehetnek igénybe. Fontos a törvény ez utóbbi rendelkezése, hogy amennyiben a meglevő közlegelő nem elégséges a felszaporodott állatállomány fenntartására, azt a községek megfelelő nagyságura kiegészithetik.

Érdemes kisbirtokosok, okleveles gazdák és gazdatisztek.

Jogában áll az államnak a gazdasági célszerűséghez képest egyeseknek, elsősorban azonban *érdemes kisbirtokosoknak*, továbbá okleveles gazdáknak és gazdatiszteknek nagyobb ingatlanokat is juttatni. Elsősorban azokból a nagybirtokokból, amelyek azért válthatók meg, mert 1864 julius 28-ika óta a törvény életbelépéséig élők közötti adás-vevés, vagy más jogügylet útján vagy árverésen gazdát cseréltek, vagy amelyek korlátolt forgalmuak. Község, város, közbirtokosság vagy volt úrbéres-közösség földbirtokából megváltandó ingatlan ez alól ki van véve, feltéve, ha a község határában van olyan nagybirtok, amely e célra megszerezhető. Amennyiben nincs, úgy a törvény ezekre is kiható erővel bir.

Arany és ezüst vitézségi érmesek.

Az állam nem ment el egy könnyű kézmozdulattal azok mellett, akik hazájukat a vészterhes napokban becsülettel, férfiasan szolgálták; magyaros, bátor lelkükkel példaképei voltak bajtársaiknak. Nem valami sok, amit nyújt a törvény, de legyőzött, kifosztott nemzetünk ebben a gyászos vergődésében többet jelenleg nem nyújthat. Hisszük, jönnek még szebb napok is a nemzetre, amikor bizonyára elárasztja hálájával azokat, akik a lövészárokban is megmaradtak hazájukért halni kész, acélos lelkü magyaroknak. Egyenlő körülmények között mindenekelőtt az *arany, vagy ezüst vitézségi érmmel kitüntetteket*, a többgyermekes családokat és azokat, akik katonai kötelezettségüknek eleget tettek, előnyben részesiti a törvény azokkal szemben, akik mindezekkel nem birnak.

*

Eddig beszéltünk azokról, akik törvény szerint jogosultak földhöz, most lássuk:

Kik nem kaphatnak földet?

A törvény igen helyesen azt az elvet mondja ki általánosságban, hogy azok, akik a közérdeket cselekvéseikkel, tetteikkel nem szolgálták, azok érdemetlenné tették magukat, hogy földhöz jussanak. Nem kaphatnak földet tehát, *akik nem született magyar állampolgárok.* Kivételt képez, ha magyar állampolgárnak külföldön született gyermeké visszavándorolt a hazába. Ha pedig a külföld az ott lakó magyar állampolgárokat e törvényben biztositott földhöz juttatja, akkor a magyar állam sem zárja ki annak a külföldi államnak itt lakó polgárait a földszerzésből.

Elmebetegek.

Az elmebetegek vagy gyengeelméjűek nem részesithetők a földszerzésben. Kivételt képeznek azok, akik a háboruban lettek elmebeteggé vagy gyengeelméjűvé, ha a földet családjuk, vagy más hozzátartozójuk megmüveli.

Be nem vonultak.

A törvény azokat is kizárja a földszerzésből, akik a nemzeti hadsereg behivó parancsának önhibájukból nem tett eleget, vagy nem tesznek eleget.

Forradalomban való részvétel.

Mindazok, akik a forradalmi mozgalmakkal kapcsolatban a törvényes állami és társadalmi rendre veszélyes magatartást tanusitottak vagy megátalkodott rendbontók, tékozlók, iszákosak, erkölcstelen vagy munkakerülő életmódot folytatnak s nem remélhető, hogy a társadalomnak hasznos munkástagjai lesznek, vagy pedig akiktől az ingatlan okszerü kezelése egyéb alapos okból nem várható: szintén ki vannak zárva a földszerzésből. Mindezeket azonban az illetékes mezőgazdasági bizottság titkos szavazással állapitja meg.

(Folytatjuk.)

A Szladik János-utca 6. számu

új ház

nagy kerttel, főleg gazdálkodási célokra igen alkalmas,

szabadkézből eladó.

Értesités nyerhető Selinkó Manónál Rákóczi-utca 6. szám alatt.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Ámen."

LEGÚJABB.

Kormányválság.

Budapest, dec. 9.

A kormányválság hosszú ideig való huzódásának tulajdonképeni oka a gabonaellátásban keresendő. E tárgyban nagy tanácskozások folynak, melyek eredményekép valószinü, hogy a december 15-iki terminust ki fogják tolni.

Békedíj.

Budapest. A M. T. I. jelenti: A Matin arról értesül, hogy a béke Nobel-díjának kiosztásával megbizott bizottság választása Wilsonra esett. Tévedés. Wilson úr nagyobb békétlenséget hozott, mint a háboru.

Rémuralom Pozsonyban.

Bécs. Pozsonyban 28 cseh rendőr egy rendőrfelügyelő vezetésével a pozsonyi adóhivatalba benyomult és az ott levő hivatalnokokra revolvert szegezve követeltek, hogy az adóhivatal fizessen ki számukra bizonyos pótlékot. A pénztáros megtagadta a követelés teljesitését, mert a követelt pótlék kifizetésére nem volt hivatalos felhatalmazása. A rendőrök ezután a számvevői hivatalba mentek, ahol ugyancsak revolverrel akarták a hivatalnokokat kényszeriteni, hogy nekik a pótlékot kifizessék. A polgármester ezután elrendelte, hogy a cseh rendőrök kivánságát teljesiteni kell, mire a pótlékot kifizették.

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!"

— Jönnek a véreink Szibériából.

A honvédelmi miniszterium értesitése szerint a legközelebbi napokon ismét több hajó érkezik Triesztbe magyar hadifoglyokkal. Az első hajó érkezését december 10-re várják. Vladivosztokból újabban a következő hadifogolyszállitó hajók indultak el: „Steigerwald" november 16-án 800 hadifogollyal, „Frankfurt" november 15-én 1063 hadifogollyal és a „Kaiku Naru" november 25-én 370 hadifogollyal. Valamennyi gőzös Triesztben köt ki. Ezek a hadifoglyok december utolsó és január első napjaiban érkeznek közénk.

— Lesz-e a városnak teherautója?

A ma délutáni rendkivüli városi közgyülés lesz hivatva határozni affelett, hogy a város részére a teherautót bezzerezzék-e, vagy pedig az autóvételtől elálljanak. Mikor e sorokat irjuk, még nem tudhatjuk, mit határoznak a városatyák, de reméljük és elvárjuk a közgyüléstől, hogy mielőtt a várost meglepné egy teherautóval, számitásba vette mindazokat a kiadásokat, amelyek okvetlenül szükségesek egy teherautó üzemben tartásához, s meghallgatta a szakértők véleményét. Eddig ugyanis már néhányszor tapasztaltuk, hogy egyes bizottságok a közönséget érdeklő ügyekben határozatokat hoztak szakértők meghallgatása nélkül. Ennek nem szabad előfordulni, mert a mai küzdelmes, nehéz idők-

ben, amikor ugyancsak ügyelnünk kell az okszerű gazdálkodásra, különösen akkor, amikor közérdekről van szó, minden alapos véleményt meg kell hallgatnunk azok részéről, akik egy bizonyos szakmának mesterei. Így gondoljuk ezt a beszerzendő teherautónál is, s azt hiszszük, nem végzünk felesleges munkát, ha egyik helybeli tekintélyes gépkereskedőnk adatai alapján csak néhány szóval is megvilágítjuk, menynyibe is kerül egy teherautó fenntartása? Bevezetésképp megjegyezzük, hogy állami kimutatás szerint egy luxusautó fenntartása 500.000 koronájába kerül az államnak, természetesen egy teherautó még többe fog kerülni. De beszéljenek az adatok, s nézzük, mennyi benzint fogyaszt a gép, ha csak 6 órát szalad naponként? Óralóerőnként kell 350 gr. benzin. Ha pl. a gép 50 lóerős, úgy szükséges úgyebár 50-szer 350 gr. benzin, vagyis 17 és fél kilogramm óránként, 6 órai munkaidőre a gép fogyasztása tehát 105 kg. benzin. A benzin ára kg.-ként 60 korona, 105 kg. ára 60-szor 105, vagyis 6300 korona. Tehát csak benzinre a napi kiadás 6300 korona, ha a gép 6 órán át üzemben van. A fenti adatok csak úgy érvényesek, ha a közlekedés, illetve fuvarozás fennakadás nélkül történik. Olajfogyasztás naponként 3 kg., aminek kg.-ja 60 korona, tehát a napi kiadás 180 korona, gépzsir naponként 1 kg. szükséges, ára 60 korona; hozzáértő soffőr havonkénti fizetése 3—4000 korona; a gyujtáshoz szükséges „bosch"-gyertya ára — amiből hetenként 3—4 drb. szükséges — 200 K. S még az esetleges javítások, az is fog valamibe kerülni. Ha most az elmondottakat összegezzük, s ha csak 100 munkanapot veszünk egy évben, azt látjuk, hogy egy teherautó fenntartása a városnak horribilis összegbe kerül évenként.

— **Számláló biztosok jelentkezzenek.** Pápa r. t. város polgármestere a következő hirdetményt bocsátotta ki: „Az 5487/1920. K. M. számu rendelet 10. §-a alapján felhivom mindazokat, kik az 1921 január 1-től 10-ig tartandó népszámlálás munkálataiban mint számláló biztosok a rendeletben előirt díjazás mellett részt venni óhajtanak, ebbeli szándékukat szóban vagy irásban dr. Uzonyi Kálmán városi tanácsosnál, a népszámlálási munkálatok vezetőjénél, bezárólag folyó évi december hó 16-ig bejelentsék. Tájékozásul közlöm, hogy számláló biztosokul tanárok, tanítók, lelkészek, nyugalmazott állami, vármegyei, városi vagy községi tisztviselők, értelmesebb gazdák és rokkant katonák, gazdatisztek, erdőtisztek, erdészek, magánzók, felsőbb iskolai tanulók, általában oly egyének alkalmazhatók, akik egyrészt műveltségüknél fogva a népszámlálási teendőket ellátni képesek, másrészt egyéb hivatali lekötöttség által a népszámlálási munkálat teljesítésében akadályozva nincsenek. Nők, amenynyiben a fenti feltételeknek megfelelnek, számláló biztosokul szintén alkalmazhatók. A jelentkezők közül alkalmasnak talált számláló biztosok kinevezését az érdekeltekkel annak idején közölni fogom."

— **A Tisztviselő Kertváros-Egyesület** értesíti tagjait, hogy a város elöljárósága a napokban minden házhelyigénylőt be fog hivni csoportokban a rendelet szerint szükséges adatok kiegészítése céljából. Mindenki személyesen jelenjék meg. Ezt azért is közli az egyesület vezetősége, hogy megtudják a tagok, kiket terjesztett be az egyesület igényjogosultakul. Akik tehát meghivást nem kapnak, azokat megbizhatónak vélt adatok alapján az intézőbizottság kihagyta és ha mégis jogosultaknak érzik magukat, úgy jelentkezzenek Csoknyay Károly h. polgármesternél e hét folyamán.

— **Szénszünet a középiskolákban.** Nagy az öröm a diákok között az összes középiskolákban, mert a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében december 20-án kezdetét veszi a szénszünet; de a jókedvhez sok esetben szomoruság is járul, mert a vakációval együtt december 20-án adják ki az értesitőket is. A szünet 1921 január 15-ig tart minden középiskolában, azokban a középiskolákban pedig, ahol a fűtéshez szükséges tüzelőanyag január 15-ike után sem áll rendelkezésre, a szünetet meghosszabbítják február 1-ig. Mint értesülünk, a helybeli ref. kollégiumban 14-én adják ki a vakációt, értesitőit azonban a diákság csak jövő évi február hó elsején veszi át.

— **Használhatatlan pénzjegyek becserélése.** A magyar postatakarékpénztárnak 1919 julius 15-ről és 1919 augusztus 9-ről keltezett 20 koronás pénzjegyei, úgyszintén 10 koronás pénzjegyei, valamint 1919 május 15-ről keltezett 5 koronás pénzjegyei, amennyiben azok az általános forgalomra használhatatlanná válnak vagy megsérülnek, a m. kir. állampénztárak, valamint a m. kir postatakarékpénztár budapesti főpénztára által kicserélteknek, illetőleg beváltatnak. A beváltásra vonatkozólag a rendelet a következőkben intézkedik: A közönséges kopás folytán használhatatlanná vált, de minden részükben teljes pénzjegyek, amennyiben azoknak valódisága felől kétség nem forog fenn, teljes névértékben lesznek becserélve. Oly pénzjegyek, amelyeknek állapotából kitünik, hogy azok szándékosan lettek megváltoztatva, az állami pénztárak és hivatalok által fizetés gyanánt el nem fogadhatók. Sérült pénzjegyek, amelyeken a rajz vagy a szél egyes részei hiányoznak, csak azzal az összeggel válthatók be, amely azoknak sértetlen részeire esik. Olyan pénzjegyek, amelyekről a sorszám vagy a folyószám hiányzik, vagy amelyek valódisága felől kétség forog fenn, a pénzügyminiszteriumnak küldendők be. Úgy kicserélés, mint beváltás esetén a megtérítés bármily törvényes fizetési eszközben teljesithető.

— **A gabonafölöslegek beszállitása.** Vass József közélelmezési miniszter táviratban felhivta a törvényhatóságokat a gabonafölöslegek bejelentésére és beszállitására vonatkozó rendeletek megtételére. A távirati rendelet értelmében a termelő prémiumot a beszállitandó gabona után csak akkor kap, ha a termelő átvételre bejelenti az adógabona utáni fölöslegeit. A bejelentett fölöslegtől függ, hogy a törvényhatóság területén az összes termelők elszámoltatását el kell-e rendelni a miniszternek.

— **A felvidéki és csehországi ingatlanok.** A cseh vagyoneladási törvény értelmében a cseh pénzügyminiszter elrendelte, hogy mindenféle vagyon, bármilyen nagyságu legyen is, amellyel valaki a cseh köztársaság területén bir, az illetékes adóhivatalnál, esetleg pénzügyi hatóságnál az 1919. évi március 1-i állomány szerint az előirt hivatalos nyomtatványon be kell jelenteni. A külföldön lakó személyek bejelentési kötelezettségének határidejét, tekintet nélkül arra, hogy az illető cseh vagy idegen állampolgár-e, 1920 dec. 31-ig hosszabbitották meg. Az előirt nyomtatványok a cseh köztársaság budapesti delegátusának hivatalában (V., Akadémia-utca 17., II. emelet) megszerezhetők.

— **Az árufelvétel beszüntetése a Dunán.** A MFTR. igazgatósága a teherfelvételt Linz, Bécs, Pozsony, Budapest állomásoknak egymásközti forgalmában az alacsony vizállásra való tekintettel november 27-én további intézkedésig beszüntette.

— **Megállapitották a cukor árát.** A Magyar Tőzsde értesülése szerint a cukor árát 80 koronában állapitották meg kg.-kint. A beszerzési ár tehát a közönség részére 90 korona lesz. A beérkezett jelentések szerint az üzembe helyezett cukorgyárak termelése körülbelül 2500 vaggon cukrot tesz ki, ami természetesen nem nagyon elégséges a közönség ellátására. Ha még eláruljuk, hogy a kormány egyelőre a cukorbehozatalt nem engedélyezte, láthatjuk, hogy ismét csak azok duskálkodnak cukorban, akik alaposan megfizetik.

— **Levél a Szerkesztőhöz.** *Varga* József sikátori kisgazda elvbarátunk és szövetségünk lelkes, agilis tagja, kinek már több kisebb irását közöltük, panaszos levéllel fordul szerkesztőségünkhöz, melyben különösen a községi elöljáróságok hanyagságát teszi birálat tárgyává a házhelyekre jogosultak igényének megállapitása tekintetében, a többek közt ezeket irja: „Mikor az Úr Ádámot és Évát kiüzte a paradicsomból, azt mondta nekik, szaporodjatok, sokasodjatok és töltsétek meg a föld kerekségét. És már megtelt a föld, mert sokasodtunk, de a föld nem lett nagyobb, nem terem elég kenyeret és innen van, hogy sok ember földönfutóvá lesz, mert még annyi földecskéje sincs, hogy családja számára kenyeret termelhetne. Kérdezem, ki ennek az oka; Isten? a természet? vagy mi más? Maga az emberiség! mert nincs megértés közöttünk. Eddig úgy éltünk, mint a farizeusok, vagy az afrikai félvad népek, kik egymás testét is képesek felemészteni, mi ugyan ezt nem cselekedjük, de sajnos, ahol keresztényi kötelességet kellene teljesiteni, ott pogányok vagyunk. Így van ez most is. A módosabbak, hogy a szegény osztályt egy kis szerencse érte, nagyon farizeuskodnak. Én pedig azt mondom nekik, térjenek meg, ne legyenek továbbra is pogányok, mert ma a legfőbb törvény az, hogy minden ember elsősorban a hon és embertársai érdekeit szolgálja és csak azután gondoljon önmagára". — Végül kedvesen emlékszik meg lapunkról, midőn azt mondja: „A *Dunántúli Hazánk* nem az a lap, mely a múlt századok politikáját és eszméit hirdeti, hanem a mai idők legnagyobb szükségességét: az egyetértést, a szeretetet és hazafiságot s e mellett egyengeti és igazgatja a földmives nép jövendő boldogságának utjait."

— **Gazdasági anyagok ára.** Rézgálic iránt nagy az érdeklődés. Az ára waggontételekben 50—52 korona. A sziciliai kénpor fogyasztása nagy, ára 23—24 K. A raffia kilója 75—80 K. Műtrágyában tavaszi szállitásra élénk érdeklődés mutatkozik. Nagyrészben németországi importra szorulunk. A készlet igen kevés, az árak naponta emelkednek.

— **Megnyilt a jugoszláv határ.** A jugoszláv kormány megengedte Kapronczán és Szabadkán át mezőgazdasági termányeknek Magyarországra való behozatalát. A két állomáson át buzát, rozsot, kukoricát és ezek őrleményeit, hüvelyes veteményeket, lovat, juhot és szarvasmarhákat lehet behozni, viszont kivinni gyapjut, szövetet és szőnyeget szabad.

— **Áruforgalom korlátozás Romániában.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága közli, hogy december 5-től további intézkedésig a Romániába, valamint a magyar-román határállomásokra, vagyis Lökösháza, Kötegyán és Biharkeresztes állomásokra rendelt áruk fölvételét beszüntette. Az útban levő árukat továbbitják. Beszüntette továbbá dec. 6-tól dec. 11-ig bezárólag összes vonalain a borküldemények felvételét úgy darabonként, mint kocsirakományokban, csak a tartánykocsikba rakott bor szállitható.

— **A pápa adománya.** A pápa Schioppa Lőrinc apostoli nuncius utján a magyar püspöki kar rendelkezésére 100.000 lirát bocsátott a nyomorgó magyar gyermekek támogatása céljából.

— **Uj dohánykisárudák létesítése.** A veszprémi pénzügyigazgatóság értesítése szerint Ajka, Lovászpatona, Pápateszér, Ugod és Vaszar községekben, a pénzügyminiszter által kiadott rendelet értelmében, bélyegárudával kapcsolatban kizárólagos dohánykisárudát fog felállítani, a fennálló árudák megszüntetésével, de azzal a megszorítással, hogy az engedélyt csakis azok nyerhetik el, akik állami támogatást megérdemelnek, így hadirokkant, vagy ellátatlan és más foglalkozási ágra nem képesített hadiözvegy, hadiárva, szegényebb állami tisztviselők családtagjai, állami tisztviselő özvegye, árvája, végül menekült tisztviselők családtagjai. Ezért felhivja az igazgatóság mindazokat, akik a fentirt községekben felállitandó kisárudák valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy vagyontalanságukat, magyar állampolgárságukat, nagykoru és feddhetetlen előéletüket igazoló helyhatósági bizonyitvánnyal és a helyzetüket igazoló okmányokkal (hadirokkant vagy hadiárva, menekült tisztviselő stb.) felszerelt kérvényüket december hó 15-ig a veszprémi pénzügyigazgatósághoz nyujtsák be.

— **Mi fizethető hadikölcsönnel?** Hadikölcsönnel fizethető a hadinyereségadó, de csupán a következő fajta kötvényekkel: 1. az V. és VI-ik hadikölcsönnél kibocsájtott 6 százalékos; 2. a VII-ik hadikölcsönnél kibocsájtott 5 és fél százalékos; 3. a VIII-ik hadikölcsönnél kibocsátott 5 és fél százalékos magyar állami járadékkölcsön-kötvényekkel. Megjegyzendő azonban, hogy a kedvezményben csak azon adófizetők részesülhetnek, akik a felsorolt hadikölcsönjegyzések valamelyikében részt vettek és ezt igazolni tudják. Ugyancsak igazolandó az is, hogy az általuk jegyzett kötvények kiszolgáltatásuk napjától az adófizetés napjáig tulajdonukban voltak. A magyar állami járadékkölcsön-kötvényeket a hozzájuk tartozó s a befizetés napjáig le nem járt összes szelvényekkel és szelvényutalvánnyal ellátott szelvény-ivvel együtt ép és sértetlen állapotban kell benyujtani a hadinyereségadó fizetésénél. A befizetés napjáig lejárt szelvények tulajdonosuk által lefejthetők. Hangsúlyozandó még, hogy az esedékes, de be nem váltott kötvény-szelvények fizetésre fel nem használhatók. A jegyzés igazolása céljából be kell szolgáltatni azokat az iratokat, melyek azon aláirási hely részéről, melynél a jegyzés történt, a jegyzés alkalmával a fél részére kiadattak. Ha ily igazoló iratot a fél a fizetés alkalmával nem tudna benyujtani, ez esetben az aláirási hely cégjegyzésével ellátott oly tartalmu nyilatkozatot kell beszolgáltatnia, amely nyilatkozatban az aláirási hely közli, hogy az illető fél mily névérték erejéig vett részt az illető kölcsön jegyzésében. A fent felsorolt hadikölcsön-kötvényeken kivül egyéb hadikölcsön-kötvények, valamint pénztárjegyek hadinyereségadóra fizetésül nem fogadhatók el.

— **Bevonják a kinestári lovakat.** A kötelezvény ellenében tartásra a gazdákhoz kiadott lovakat a kiadott kormányrendelet értelmében bevonják. A lovak bevonása nem függ attól, hogy a lovak a németek, a vörösök, vagy a románok idejéből származnak.

— **A föld ára.** A legutóbbi jelentések szerint Kecskemét vidékén egy katasztrális hold föld ára 28.000 K, a kerti földek ára holdanként 40—45.000 K. Hódmezővásárhelyen egy katasztrális hold szőlő 130.000 K, szántóföldet az utóbbi időben nem szivesen adnak el. Mezőtúron a szántóföldek ára katasztrális holdanként 28.000 K. Sopron megyében az árak még ezeknél is magasabbak, egy katasztrális hold szántóért 60—70.000 koronát is megadnak. Vas megyében és Győr megyében a föld ára valamivel olcsóbb.

— **Tilos a marhabehozatal.** A közélelmezési miniszter rendeletben értesitette a városok polgármestereit és a vármegyék alispánjait, hogy a szarvasmarhapestis megakadályozása végett tilos a demarkációs vonalon túlról szarvasmarhát, kecskét, juhot és sertést akár engedéllyel, akár engedély nélkül a föllépett tüdőlob és keleti marhavész miatt behozni. A kiadott behozatali engedélyek is érvénytelenek.

— **Gyapottermelés Magyarországon.** A háboru alatt *Jakabfalvy* Árpád gyógyszerész, Dunakeszin melegházban néhány gyapotfát nevelt fel. Később a gyapotfa szabadban való termesztésével is foglalkozott és sikerült is harminc gyapotfát a szabadban felnevelni. Az első Magyarországon termelt gyapot súlya fél kilogramm volt. A földmivelésügyi miniszterium Gyógy- és iparí Növényforgalmi Irodája, mivel elegendő gyapotfamag áll rendelkezésre, a szabadban való gyapottermesztést nagyobb arányban fogja megkisérelni.

— **Uj törvény,** melyet minden földmivelőnek ismerni kell! A nemzetgyülés által elfogadott földbirtokreform-törvény teljes szövege, magyarázó jegyzetekkel ellátva, megjelent. Korunk e legjelentősebb törvényét — mely hivatva van a kisgazda- és földmivestársadalom széles rétegének boldogulását megteremteni — mindenkinek ismerni kell, elsősorban pedig azoknak, akik a törvény rendelkezései értelmében földhöz juthatnak. A törvény magyarázó jegyzeteit *Jakabházy* János dr. ügyvéd, a Magyar Gazdaszövetség ügyésze, az Uj Barázda jogi tanácsadója irta, egyszerű, mindenki által könnyen megérthető nyelven. Fölhivjuk olvasóink figyelmét e kitünően összeállított könyvecskére, amely pontos és részletes felvilágositást nyujt a földbirtokreformmal kapcsolatos minden kérdésben. A könyv ára 12 korona, bérmentes küldéssel 15 korona. Megrendelhető a Vasárnap képes hetilap kiadóhivatalában, Budapest, IV., Muzeum-körut 1. Egyben figyelmeztetjük olvasóinkat arra, hogy rendeléseiket sürgősen eszközöljék, mert a papir folytonos drágulása miatt a második kiadás drágább lesz.

— **Szőlőfelújitási kölcsön.** A szőlősgazdák a szőlők felujitására nagyobb kölcsönt akarnak felvenni. A tárgyalások az egyes pénzintézetekkel a közel jövőben meg fognak indulni. A kölcsönből fedeznék a gazdák a karó, permetező és kötőanyagokat is. A vállalat alapitásában részt vennének a szőlőbirtokosok, a borkereskedők és borkereskedelmi vállalatok is.

— **Köszönetnyilvánitás.** A „hazatérőket segélyező pápai hölgybizottság" és a „m. vöröskereszt 9. sz. segélyvonatának parancsnoksága" ezúton is a leghálásabb köszönetét fejezi ki mindazoknak, kik áldozatkészségükkel, szives közreműködésükkel vagy megjelenésükkel hazatérő hadifoglyaink fogadásához bármi módon hozzájárultak. Akik pedig ott voltak a pályaudvaron a megérkezésnél, azok maguktól a hazatérőktől kapták meg a legszebb köszönetnyilvánitást, részint abban a pár meleg, őszinte szóban, amit a szivük adott az ajkukra, részint abban a jóleső érzésben, amit mindnyájunknak éreznünk kell akkor, amidőn egy embertársunkkal, egy magyarral, egy apával, egy fiuval, egy testvérrel ismerve vagy ismeretlenül, hosszú szenvedése megszünésén együtt örülhetünk, amidőn egy vérünkből való vándornak egy darabkát adhatunk a hazai kenyérből. Továbbá szives tudomásvétel végett közöljük, hogy kisebb hazatérő csoportok nap-nap után érkeznek, a legközelebbi nagy szállitmány (9, Wladivostokból) pedig december első felében várható. — Az adományok részletes nyugtázása: F évi nov 1-ig: Zalabesnyő község 80 K, Névtelen gyüjtés 245 K, Vinár község 21 K, 9. sz. segélyvonat 480 K. Tolna-Némedi község 452 K, Noszlopi jegyző 168 K, Pacsa község 202 K, Helybeli uradalom 25 K, Gulden Rezsőné gyüjtése 30 K, Tolnai József 10 K, Move adománya 400 K, Aszófő község 242 K, Dudar község 204 K, Pándor község 30 K, Tevel község 50 K, Lengyeltóti község 287 25 K, Bakonynána község 245 K, Tengőd község 5 K, Meinhardt Vilmos 110 K, Deményi Rezső 20 K, Kugli Kálmán 10 K. — F. évi nov. 1-től: Rott Nándor veszprémi püspök 2000 K, Ref. Kollégium Tanári kara és ifjusága 500 K, Hodra Zsuzsánna 20 K, Németh István ret püspök 200 K, Kötse Istvánné 50 K, Egy hazatérő tiszt ¼ ezüst dollár. Gerstner esperes úr gyüjtése 300 K, dohánynemű és élelmiszer; Gróf Esterházy Jenő Wüest urad. ig. útján 1000 K és 60 db. zsemlye; Gróf Jankovics Bésán Endréné 2 birka és 4 q burgonya; Máday Aurél 1 ürü; Szold bérgazdaság 2 birka; Wittmann bérgazdaság 50 kg. liszt, 3 q burgonya, 4 kg. mák és tüzifa; Pátkai birtok 1 birka; Klein-gazdaság 20 kg. liszt, káposzta és kerékrépa; Lengyel-testvérek bérgazdasága 3 lud; Fischer Salamon (Pápateszér) 12 kg. marhahus; Puchinger malomtulajdonos 14 db. nagy kenyér; Mészáros Elek pékmester 10 db. nagy kenyér; Uri kaszinó 1 kosár sütemény és 6 db. kenyér; Seidler úr adománya (dióspusztai urad.) 95 kg. bab, 85 kg köles, 47 kg. liszt; Mayer Istvánné és Tar Gyuláné gyüjtése a helybeli malmokból, a Move által átengedve 117 kg. liszt; Pápa város adománya 5 q liszt; Varga János urad. főkertész tüzifa és a pályaudvar feldiszitése; Hochschorner hentesüzlet 2 db. disznósajt, 8 rud párisi és 150 adag savanyutüdő; Stein Vilmos hentesüzlet 10 kg marhahus és tüdő; Schneider hentesüzlet 2 rud kolbász; Bolla hentesüzlet 2 rud kolbász; Böröczky hentesüzlet 1 rud párisi; Haas hentesüzlet tüdő és velős csont; Sonnenfeld hentesüzlet tüdő és velős csont. Sok névtelentől kenyér, szalonna és gyümölcs-adományok.

— **Menekült munkásokat keresnek fakitermelésre.** A Menekülteket Védő Szövetség segitő-irodája több száz menekült munkás részére fakitermelésnél huzamosabb ideig tartó keresetet és megélhetést biztosit vidéken, ezért a Szövetség felhivja a menekült munkásokat, hogy aki munkát óhajt vállalni, jelentkezzék a Szövetség Budapest, Szentkirályi-utca 7. sz. alatti irodájában.

— **Polgári foglalkozásban tilos a katonai rendfokozat használata.** Illetékes helyről közlik: Az érvényben levő katonai szabályzatok értelmében nem tényleges tisztek polgári foglalkozásuk gyakorlásánál katonai rendfokozatukat nem használhatják. A rendfokozatnak egyéb, megengedett esetekben való használatánál a rendfokozat mellett az állományviszonyt (tartalékos vagy nyugállományu stb.) minden esetben fel kell tüntetni.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. M., Pápa. Vesztett hona felett kesergő honfi búja mélyen érint bennünket és önnel együtt könnyezünk, de sajnos, versét ennek dacára sem közölhetjük.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zallavy Sándor.

Pápa, 1920. Főiskolai könyvnyomda.

Vasuti menetrend.

Indul Pápáról:

Szombathely felé: mint közvetlen vonat reggel 4 óra 53 p.-kor és d. u. 2 óra 15 p.-kor, vasárnap kivételével; mint helyi vonat: reggel 7 óra 52 p.-kor; naponta, vasárnap is.

Budapest felé: mint közvetlen vonat reggel 8 óra 36 p.-kor naponta, vasárnap kivételével és éjjel 1 óra 32 p.-kor; naponta, hétfőre virradó éjjel kivételével.

Győr felé: mint helyi vonat reggel 4 óra 12 p.-kor és este 5 óra 50 p.-kor, mindkettő naponta, vasárnap is.

Bánhida felé: mint közvetlen vonat délelőtt 9 óra 20 p.-kor; hétfőn, szerdán és pénteken.

Varsány felé: mint helyi vonat hétfőn, kedden, csütörtökön, szombaton d. u. 4 óra 30 p.-kor.

Csorna felé: reggel 5 órakor naponta, vasárnap is.

Érkezik Pápára:

Szombathely felől: mint közvetlen vonat reggel 8 óra 26 p.-kor naponta, vasárnap kivételével és éjjel 1 óra 17 p.-kor naponta, hétfőre virradó éjjel kivételével; mint helyi vonat: este 5 óra 15 p.-kor; naponta, vasárnap is.

Budapest felől: mint közvetlen vonat reggel 4 óra 43 p.-kor és délután 2 óra 02 p.-kor; naponta, vasárnap kivételével.

Győr felől: mint helyi vonat reggel 7 óra 42 p.-kor és este 8 óra 15 p.-kor; naponta, vasárnap is.

Bánhida felől: mint közvetlen vonat délután 3 óra 02 p.-kor; kedden, csütörtökön és szombaton.

Varsány felől: mint helyi vonat reggel 7 óra 32 p.-kor; hétfőn, kedden, csütörtökön, szombaton.

Csorna felől: d. u. 4 óra 45 p.-kor; naponta, vasárnap is.